Mitt liv – min reise, mine mennesker

Manus til ego-foredrag · norsk bokmål · arbeidsutkast for gjennomgang

Dette dokumentet samler historien vår i kapitler. Teksten er ment å sies høyt, med plass til naturlige pauser, bilder og egne minner. Vi kan redigere hvert kapittel før vi lager de tilsvarende PowerPoint-lysbildene.

Innledning – Menneskene i livet mitt

Når man skal fortelle om seg selv, er det vanlig å begynne med hobbyer og interesser. Jeg har tenkt mye på hva jeg skulle si. Jeg har nemlig ikke én bestemt hobby som definerer meg.

Men så skjønte jeg noe: Det er menneskene som alltid har vært det viktigste i livet mitt. Familien min, barna mine, besteforeldrene mine, venner, kollegaer og alle de menneskene jeg har møtt underveis.

Jeg har flyttet mange ganger, byttet både byer og land og begynt på nytt mer enn én gang. Men på hvert sted har det vært mennesker som har gjort livet mitt rikere. Derfor vil jeg ta dere med på en reise – ikke bare gjennom steder og årstall, men gjennom menneskene i livet mitt.

Bilder / PowerPoint: Forside med det nye portrettet, uten skjermbildekanter og Facebook-tekst.

Kapittel 1 – Mine røtter: fire veier, én historie

Historien min begynner egentlig lenge før jeg ble født. Den begynner med fire besteforeldre og fire forskjellige veier som til slutt møttes i Grodno i Belarus.

Mormor kom fra en polsk familie fra området ved Białystok. Hun vokste opp i en stor familie med sju barn. Andre verdenskrig delte familien: De tre eldste brødrene ble værende i Polen, mens de fire yngste barna havnet på den andre siden av grensen, i Belarus. Faren deres var partisan, ble tatt til fange og døde i en tysk konsentrasjonsleir. Brødrene tjenestegjorde i den polske hæren. Først på 1960-tallet fant familien tilbake til hverandre.

Morfar kom fra Bryansk i Russland. Han var den yngste av tolv barn. To av brødrene hans døde under krigen. Faren hans skrev dikt, og noen av diktene ble tatt vare på i museer i Bryansk. Morfar ble offiser og ble sendt til grenseområdet ved Grodno. Der møtte han mormor.

På farssiden gikk veien også gjennom flere steder. Farmor kom fra området mellom Grodno og Minsk. Som ung reiste hun til Tyumen i Sibir gjennom et arbeidsprogram for ungdom. Der møtte hun farfar, som kom fra Tyumen-regionen og jobbet med oljeindustrien. De fikk tre barn: pappa og to tvillingjenter.

Senere besøkte familien Grodno, og der møtte pappa mamma. Tenk på det: Białystok, Bryansk, området ved Minsk og Tyumen. Fire forskjellige utgangspunkter – og likevel førte alle veiene til Grodno. Uten disse reisene hadde jeg kanskje aldri vært her.

Bilder / PowerPoint: Først et kart med fire røde ruter og hjerte i Grodno. Deretter fem vakre bybilder med navn: Białystok, Bryansk, Tyumen, Minsk og Grodno. Familieportrettet fra

morssiden (1967, med mamma som liten jente) og bildet av besteforeldrene på farssiden (med barn). Bildet av de to unge mennene brukes ikke.

Kapittel 2 – Familien jeg ble født inn i, og familien jeg fikk

Mamma og pappa møttes i Grodno i 1977. Hun var bare 16 år, og han var 18. Pappa var på besøk hos familien fra Tyumen. Etter at mamma var ferdig med skolen, giftet de seg. Jeg ble født 11. januar 1979 i Grodno. Familien forteller at det var en veldig kald og snørik dag.

Da jeg var omtrent to år, gikk foreldrene mine fra hverandre. Mamma og jeg bodde hos mormor og morfar. Pappa ble boende i Grodno, giftet seg på nytt og fikk senere en datter, som er seks år yngre enn meg. I mange år hadde vi lite kontakt, og jeg mistet også kontakten med besteforeldrene på farssiden som flyttet tilbake til Tyumen.

I 1986 dro mamma på ferie til Jalta på Krim sammen med venner. Der møtte hun mannen som skulle bli stefaren min. Han hadde utdannet seg til navigatør i Sevastopol og jobbet til sjøs. Bare fire måneder senere giftet de seg.

Han ble en ekte pappa for meg. Og foreldrene hans ble også mine besteforeldre – ikke på papiret, men i hjertet. Jeg var heldig som fikk enda flere mennesker som var glade i meg. Bestefaren er dessverre død nå, men bestemoren lever fortsatt.

Stefaren min fikk arbeid i Murmansk. Mamma og han flyttet dit først for å ordne bolig og hverdagsliv, mens jeg ble igjen i Grodno og fortsatte på skolen. I 1989 var det endelig min tur til å flytte nordover.

Bilder / PowerPoint: Foreldrenes bryllupsbilder, barneportretter fra Grodno og bildet av mamma, stefaren min og meg på vår første felles ferie. Foto av de tre skal stå ved historien om stefaren.

Kapittel 3 – Murmansk: byen der jeg vokste opp

Jeg kom til Murmansk i slutten av august 1989. Jeg var ti år og skulle begynne i fjerde klasse. Alt var nytt: byen, skolen, klassekameratene – og ikke minst klimaet. Murmansk ligger langt nord, med mørketid, nordlys og mye snø.

Murmansk var en forholdsvis ung havne- og fiskeriby, grunnlagt i 1916. I klassen min var vi rundt tretti elever, og mange av oss hadde familier fra helt forskjellige deler av Sovjetunionen: Vladivostok, Aserbajdsjan, Georgia, Kasakhstan, Ukraina, Belarus og Russland. Det lærte meg tidlig at mennesker kan ha ulik bakgrunn og likevel finne et fellesskap.

Jeg gikk på tre forskjellige skoler i Murmansk, og jeg har fortsatt kontakt med mange av vennene mine fra den tiden. Det er ganske fantastisk når vennskap kan vare gjennom så mange år og så mange kilometer.

Jeg avsluttet skolen i 1996. Drømmen min var å bli jurist. Et universitet i Moskva hadde åpnet en juridisk avdeling i Murmansk, og der begynte jeg å studere. Jeg studerte jus fra 1996 til 2001. Også der fikk jeg venner som fortsatt er viktige for meg, og flere av dem jobber i dag som jurister.

Murmansk ble byen der jeg vokste opp og fant ut mer om hvem jeg var. Selv om jeg senere bodde omtrent to år i St. Petersburg, var Murmansk lenge stedet jeg kom tilbake til.

Bilder / PowerPoint: Én ryddig samling med skolebilder fra Murmansk, alle riktig rotert, og én samling med bilder fra jusstudiene og universitetsvennene.

Kapittel 4 – Et tilfeldig møte som forandret livet mitt

I 2001 var jeg ferdig med universitetet og 22 år gammel. Jeg hadde fått jobb i et trykkeri i St. Petersburg og skulle flytte dit i august. Jeg trodde egentlig at jeg visste ganske godt hva som skulle skje videre.

Men noen uker før flyttingen ble jeg invitert i bursdagsselskap til en venninne på en restaurant i Murmansk. Der møtte jeg en norsk mann som var på besøk i byen sammen med venner. Vi falt for hverandre med én gang. Han skulle senere bli mannen min i omtrent tjue år.

Jeg flyttet likevel til St. Petersburg som planlagt. Men så ringte han og fortalte at han ville komme og besøke meg. I nesten to år levde vi mellom to land. Han jobbet på norsk fiskebåt og fløy til meg når han hadde fri. Jeg reiste til Norge i feriene.

Til slutt flyttet jeg tilbake til Murmansk, slik at vi kunne være nærmere hverandre. I 2004 ble datteren vår, Lisa, født i Murmansk. De første tre årene bodde vi mest der, fordi det var rimeligere, men vi besøkte Norge ofte. Vi levde på en måte i to land samtidig.

Da mannen min ble skadet og ikke lenger kunne jobbe som fisker, begynte han på maritim utdanning i Honningsvåg. Etter hvert bestemte vi oss for å flytte til Norge som familie.

Bilder / PowerPoint: Bilder av Lisa og den unge familien, plassert ved årene 2001–2007. Ikke bruk et tilfeldig venninnebilde som illustrasjon til møtet.

Kapittel 5 – Mitt nye liv i Norge

Rundt 2007 begynte et helt nytt kapittel. Vi flyttet til Honningsvåg i Finnmark. Jeg kunne lite norsk. Hjemme snakket vi mye engelsk, og plutselig skulle jeg lære et nytt språk, forstå en ny kultur og bygge opp en hverdag i et nytt land.

Jeg begynte på norskkurs og fikk min første jobb i hjemmehjelpen, der jeg hjalp eldre mennesker som bodde hjemme. Jeg var heldig med både kollegaer og brukere. De var tålmodige når jeg lette etter ord, uttalte noe feil eller ikke forsto dialekten. Jeg lærte norsk på skolen, men jeg lærte å bruke språket sammen med mennesker.

Lisa begynte i barnehagen og lærte norsk utrolig fort. Snart snakket hun norsk til meg også. Da hadde jeg ikke noe valg – jeg måtte lære meg språket enda raskere! Det ble noen morsomme misforståelser underveis.

I 2008 ble mannen min styrmann på Hurtigruten. Han jobbet i turnus og var borte i flere uker av gangen. Samtidig ventet vi vårt andre barn. Jeg kjente at jeg trengte familie rundt meg, og derfor flyttet vi fra Honningsvåg til Tana, nær familien hans.

I mars 2009 ble sønnen vår født. Svigerfamilien stilte opp for oss, og det betydde enormt mye. Jeg fikk nye venner og jobbet i Tana. Jeg fortsatte også å studere norsk og tok eksamener og seks fag for å få generell studiekompetanse.

Jeg forsøkte flere ganger å komme inn på jusstudier i Norge, men manglet akkurat litt på poenggrensen. Til slutt bestemte jeg meg for å prøve noe nytt: økonomi. Jeg hadde nesten ingen bakgrunn i faget, men i 2017 tok jeg beslutningen om å gå videre.

Bilder / PowerPoint: Bilder av barna, Honningsvåg, Tana og familielivet. Unngå å blande inn bilder fra Lillehammer her.

Kapittel 6 – Nye drømmer, nye veier

I 2018 begynte jeg å studere økonomi og administrasjon i Tromsø. Mannen min hadde da begynt som kaptein på et annet fartøy hos samme arbeidsgiver, så flyttingen passet også familien vår. Det var spennende å begynne som student igjen, og jeg møtte nye mennesker som jeg fortsatt har kontakt med.

I 2019 var jeg ferdig med studiene og fikk nesten med én gang tilbud om jobb i Tana. Dermed flyttet vi tilbake. Jeg jobbet i et regnskapsfirma fra 2019 til 2024, og jeg lærte mye både faglig og personlig.

I 2022 gikk mannen min og jeg fra hverandre etter omtrent tjue år sammen. Jeg kjøpte min egen leilighet og begynte å bygge opp en ny hverdag. Jeg ble boende og fortsatte å jobbe i Tana i nesten to år til.

Så kom begynnelsen av juni 2024. Det var kaldt, det var sludd, og våren lot vente på seg. Jeg satt og tenkte at nå hadde jeg virkelig lyst på litt mer varme og sol. Kanskje jeg kunne flytte sørover om et års tid, når sønnen min var ferdig med tiende klasse?

Da så jeg et innlegg på Facebook. En kollega hadde delt en stillingsannonse fra Natalia. Vi kjente hverandre litt gjennom jobben – vi hadde hatt felles kunder og snakket i telefonen, men vi hadde aldri møttes ordentlig. Jeg ringte henne. Vi snakket i én eller to timer, og plutselig tilbød hun meg jobb i Lillehammer.

Jeg var egentlig bare på jakt etter litt mer sol. Men i stedet fant jeg en ny jobb og starten på et nytt kapittel! Natalia ble både en viktig kollega og en mentor for meg.

Bilder / PowerPoint: Bilder fra studietiden i Tromsø og regnskapsarbeidet i Tana. Bildet knyttet til Natalia og jobben i Lillehammer plasseres ved overgangen til neste kapittel.

Kapittel 7 – Lillehammer, familie og menneskene rundt meg

Tilbudet fra Natalia åpnet døren til Lillehammer og et nytt kapittel i livet mitt. Etter mange år i Nord-Norge fikk jeg muligheten til å begynne på nytt et annet sted. Det handlet om jobb, men også om å skape en hverdag med nye mennesker rundt meg.

Når jeg ser tilbake, er det ikke bare flyttingene og jobbene jeg husker. Jeg husker menneskene: de som hjalp meg, de som trodde på meg, og de som ble venner. Noen har jeg kjent siden skolen, andre møtte jeg på universitetet, i Georgia, i Norge eller her i Lillehammer.

Familien har også fått nye kapitler. Jeg har en yngre søster på farssiden, og historien om kontakten med henne og møtet vårt i Barcelona betyr mye for meg. Det betyr også mye at familien på morssiden tok imot henne. Familie kan bli større når mennesker velger å åpne døren for hverandre.

I dag er jeg takknemlig for både de gamle og de nye vennskapene. Jeg har bodd mange steder, men det er menneskene som gjør et sted til et hjem.

Bilder / PowerPoint: Eget lysbilde om Lillehammer og Natalia. Eget lysbilde om søsteren, Barcelona og familiens møte, med gruppebildet og bildet rundt bordet. Til slutt en stor fotomontasje med venner fra forskjellige perioder. Det uønskede bildet med venninnen skal ikke brukes.

Avslutning – Alle veiene førte hit

Jeg begynte med å si at jeg ikke har én spesiell hobby. Men når jeg ser på alle disse bildene, forstår jeg at jeg har noe som betyr mye mer for meg: menneskene i livet mitt.

Historien min startet med fire veier som møttes i Grodno. Siden har min egen vei gått gjennom mange byer, land, opplevelser og nye begynnelser. Noen mennesker har fulgt meg hele veien, andre har kommet til senere. Alle har satt spor.

Det viktigste i livet mitt er ikke hvor mange steder jeg har bodd, men hvem jeg har møtt på veien. Tusen takk for at dere ville bli med på reisen min.

Bilder / PowerPoint: Først avsluttende kollasj med venner. Som aller siste lysbilde: kartet med de fire rutene som møtes i Grodno og et hjerte – slik at slutten speiler begynnelsen.

Plan for PowerPoint – kapittel for kapittel

1. Forside — Nytt portrett og tittel.

2. Familierutene — Kart: Białystok, Bryansk, Tyumen og Minsk-området → Grodno, med hjerte.

3. Fem byer — Fotografier med navn på Białystok, Bryansk, Tyumen, Minsk og Grodno.

4–5. Besteforeldrene — Familiebilder fra mors- og farssiden, korrekt identifisert.

6–8. Grodno og familien — Foreldrenes bryllup, barndom, mamma og stefaren.

9–10. Murmansk og studiene — Roterte skolebilder og samlet universitetsmontasje.

11–12. Kjærlighet og barn — Møtet i 2001, Lisa, Norge og sønnen.

13–14. Tana og Tromsø — Språk, jobb, studier og nye veier.

15. Lillehammer — Natalia, flytting og regnskapsarbeid.

16. Søsteren min — Barcelona, familiemøte, gruppebilde og bordbilde.

17. Vennene mine — Stort bildekollasj, bare godkjente bilder.

18. Siste bilde — Familiekartet med hjertet i Grodno.

Arbeidsnotat: Kapittel 7 er foreløpig kortere enn de andre. Vi kan fylle ut detaljer om selve flyttingen til Lillehammer og livet der når du ønsker det. Vi bør også kontrollere bildeplasseringene før vi lager hver PowerPoint-del.